

Katarzyna Zalisz

ORCID: 0000-0002-1560-0995

Uniwersytet Wrocławski

POKOLENIE JUTRA W DZISIEJSZEJ POLSKIEJ SZKOLE: CHARAKTERYSTYKA, PRIORYTETY I WYZWANIA NIE TYLKO W KLASIE JĘZYKOWEJ

Słowa kluczowe: Pokolenie Alfa, glottodydaktyka, uczniowie XXI wieku, nauczanie języków obcych, CLIL, TIK

Keywords: generation alpha, foreign language learning and teaching, XXI century students, CLIL, new technologies and innovations in education

Streszczenie

Artykuł ma na celu przybliżenie charakterystyki Pokolenia Alfa (Post-Gen-Z), dzieci urodzonych po 2010 roku, uczniów dzisiejszych polskich szkół. Autorka podjęła próbę odpowiedzi na kilka pytań związanych z pracą z Pokoleniem Alfa – czego potrzebują, jak się uczą, jakiej pragną szkoły, a jakich nauczycieli? W artykule poruszone zostaną takie zagadnienia jak: wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w nauczaniu języków obcych, innowacyjne metody pracy z uczniem oraz kompetencje kluczowe i umiejętności XXI wieku.

Summary

The article will delineate the characteristics of Generation Alpha (Post-Gen-Z); children who were born after 2010, students at Polish schools today. The author will try to answer several questions related to Generation Alpha teaching environment – what the priorities and potential challenges there are, how they learn, what kind of school and teachers they need. In the article, issues such as new technologies and innovations in foreign language education as well as key competencies and XXI century skills of the Alpha students will be described.

Szkoła dzisiaj

Edukatorzy działający w polskich szkołach niewątpliwie wskazać mogliby na liczne wady dzisiejszego systemu. Z perspektywy *stricte* nauczycielskiej, przede wszystkim nasuwają się „testmania”, nastawienie na wyniki i egzaminowanie („egzaminoza”¹) oraz skupienie się na realizowaniu podstawy programowej. Ponadto, polskie klasy są przepełnione uczniami o nie tylko zróżnicowanym poziomie motywacji i zaangażowania, ale także zdolności. W jednej klasie udałoby się spotkać uczniów, których bardzo ogólnie można by zaliczyć do grupy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SEN), czyli zarówno ponadprzeciętnie uzdolnionych, jak i uczniów z zaburzeniami utrudniającymi naukę, a także dzieci z doświadczeniami migracyjnymi². Trzeba podkreślić, że dla wszystkich konieczne jest zgoła inne podejście – zindywidualizowane, najlepiej także spersonalizowane i dostosowane do wymagań stawianych przez pedagogicznych diagnostów. Najważniejszym i najtrudniejszym pytaniem zdaje się zatem – jak stworzyć warunki dla efektywnej nauki w klasie tak wszechstronnie zróżnicowanej? Pamiętając przy tym, że szkoła to nie tylko nauka, a także pozytywne relacje.

Dwa lata temu wielu nauczycieli zmierzyło się z trudną i nagłą zmianą trybu pracy „przy tablicy” na edukację zdalną, spowodowaną pandemią Covid-19. Zmuszeni zostali do poszukiwań optymalnych rozwiązań w tych niespodziewanych okolicznościach. Zdawać by się mogło, że owa reorganizacja naświetliła nie tylko kolejne wady systemu, ale także pozwoliła wielu nauczycielom odłożyć na bok swoje uprzedzenia co do wykorzystania nowoczesnych technologii i alternatywnych metod w codziennej szkolnej praktyce. Zaczęto podejmować kreatywne i inspirujące próby przeniesienia dotychczas stosowanych w klasie mechanizmów dydaktycznych na tryb zdalny³, gdzie wiele z nich zakończyło się dużym sukcesem, a ich efekty zaobserwować można dzisiaj, tym razem ponownie w standardowej, stacjonarnej perspektywie.

¹ M. Marcela, *Jak nie spieprzyć życia swojemu dziecku*, Warszawa 2020.

² W tym nie tylko dzieci z doświadczeniem migracyjnym spowodowanym konfliktem w Ukrainie z lutego 2022 roku; są to także uczniowie powracający z rodzicami z emigracji zarobkowej z krajów zachodnich (głównie UE), którzy część swojej edukacji spędzili w innym niż polski (zagranicznym) systemie szkolnym.

³ M. Polak, *Model SAMR, czyli o technologii w nauczaniu*, <https://edunews.pl/badania-i-debaty/badania/2736-model-samr-czyli-o-technologii-w-nauczaniu> [dostęp 3.06.2022].

Dla każdego z nauczanych w polskich szkołach przedmiotów, wspomniane problemy stanowią różne wyzwania. Nauczyciele języków obcych, którzy za swój główny cel stawiają język jako narzędzie komunikacji⁴, powinni również dynamicznie wprowadzać innowacje w swoim warsztacie zawodowym, jak dynamicznie zmienia się sam język oraz jego użytkownicy⁵. Aby móc dokonać realnych (tak bardzo potrzebnych) zmian w edukacji, a zarazem pozyskać nauczycieli na miarę XXI wieku, którzy będą w stanie stworzyć warunki do efektywnej nauki w polskiej szkole, należy przyjrzeć się samym uczniom dzisiejszej szkoły, a co może nawet bardziej istotne – uczniom szkoły jutra.

Uczniowie jutra

Dzisiejsza szkoła kumuluje dwa pokolenia – Pokolenie Z i Pokolenie Alfa. Do pierwszego z nich zalicza się osoby urodzone w latach 1995/7–2010/2, nazywane także „cyfrowymi tubylcami”. Generacja Alfa to następcy Zoomersów. Przyjmuje się, że będą to dzieci urodzone w latach 2010/2–2025 – pierwsze pełne pokolenie XXI wieku, całkowicie zanurzone w nowych technologiach oraz innowacjach cyfrowych⁶. Rok 2010 nie jest przypadkowy – to w tym roku powstał Instagram, słowem roku na świecie zostało „app” (według American Dialect Society⁷), a firma Apple wprowadziła na rynek iPady.

Uczniów Alfa cechuje wysoko rozwinięte postrzeganie wizualne i głosowe⁸, co także ma bezpośredni związek z rozwojem technologicznym i łatwo dostępnymi produktami takimi jak głosowy asystent Siri w urządzeniach marki Apple, czy Alexa firmy Amazon. Ta cecha może wskazywać na preferencje pokolenia

⁴ A. Michońska-Stadnik, *Innowacyjność w dydaktyce językowej w opiniach przyszłych nauczycieli języka angielskiego*, [w:] M. Jedynak (red.), *Spojrzenie na uczenie się i nauczanie języka obcego*, Wrocław 2021, s. 121–137.

⁵ E. Gajek, A. Michońska-Stadnik, *Strategie uczenia się języków obcych w środowisku cyfrowym*, Warszawa 2017.

⁶ C.M. Carterl, *The Complete Guide To Generation Alpha, The Children of Millennials*, 2016, <https://www.forbes.com/sites/christinecarter/2016/12/21/the-complete-guide-to-generation-alpha-the-children-of-millennials/?sh=6e4952e63623> [dostęp 3.06.2022]; M. McCrindle, A. Fell, S. Buckerfield, *Generation Alpha: Understanding Our Children and Helping Them Thrive*, Sydney, Australia 2021.

⁷ <https://www.american-dialect.org/app-voted-2010-word-of-the-year-by-the-american-dialect-society-updated> [dostęp 2.06.2022].

⁸ M. McCrindle, A. Fell, S. Buckerfield, *op. cit.*

co do formy przekazywanych wiadomości. Już poprzednie pokolenie niechętnie korzystało z umiejętności pisania ręcznego, zastępując ją pisaniem na urządzeniach z klawiaturą. Jako prawdziwi „digitalni tubylcy”, Pokolenie Alfa preferuje wysyłanie wiadomości głosowych i graficznych⁹ z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

W strukturze rodziny oraz finansów zakłada się także, że dorośli przedstawiciele Alfa będą w dużym stopniu różnorodni kulturowo (w tym rasowo i etnicznie), najbardziej z dotychczas istniejących pokoleń¹⁰. W czasookresie trwania każdej generacji mają miejsce różne zdarzenia społeczne, ekonomiczne czy polityczne, które wpływają na charakterystykę ich przedstawicieli. Ważne dla obu wspomnianych kohort demograficznych jest doświadczenie dzieciństwa i edukacji zdalnej w okresie pandemii¹¹ z użyciem nowych technologii, a bez bezpośredniego kontaktu z grupami rówieśniczymi oraz nauczycielami i innymi uczniami w szkole, a także bez zajęć ogólnoruchowych i dodatkowych (jak koła zainteresowań czy integrujące zajęcia pozalekcyjne).

Pokolenie Alfa posiada umiejętność adaptacji do zmian i rozwoju technologicznego, co może wydawać się dość oczywiste dzięki dorastaniu wśród rozwijającej się sztucznej inteligencji, automatyzacji i robotów, dostępu do wszystkiego „on demand”¹². Podobnie w przypadku pracy, dorosły Alfa może oczekiwać wyboru trybu online/offline. Natomiast, z perspektywy edukacyjnej, zastanawiać może wpływ obecności technologii na krótszą zdolność utrzymania uwagi przez uczniów, opóźnienia rozwoju ich funkcji i zachowań społecznych czy emocjonalnych, a być może nawet na ich kreatywność i wyobraźnię.

Jako główne priorytety w pracy szkolnej z pokoleniem Alfa można wymienić:

- naukę poprzez innowacje i technologie (m.in. *virtual reality*) z właściwie dobranymi i wyselekcjonowanymi narzędziami (TIK)¹³,
- umiejętne wykorzystanie wiedzy i zdolności uczniów do wyszukiwania informacji z poziomu globalnego (nie lokalnego),

⁹ Pokolenie Alfa nazywa się także: „screenagers”, czy „glass generation”, ponieważ spędzają więcej czasu przed ekranami urządzeń, a wchodzi w mniejszą ilość interakcji społecznych.

¹⁰ A.E. Casey Foundation, Maryland, USA 2019.

¹¹ Np. dla Pokolenia Y (Millenials) przyjmuje się, że takie punkty to wydarzenie z 11 września 2001 roku, a później Brexit.

¹² Dla przykładu dostęp do rozrywki „na żądanie”, jak VOD („video on demand”, na platformach YouTube, Netflix etc.) lub dostęp do wiedzy „na żądanie” (podejście „I’ll google it”).

¹³ M. Danieluk, *TIK w pigułce. Narzędziownik nauczyciela*, Poznań 2019.

- efektywne wykorzystanie łatwego dostępu do wiedzy na poziomie multimodalnym i mobilnym, a także pomoc w weryfikowaniu wiedzy właściwej i przydatnej,
- gamifikację lekcji dla uatrakcyjnienia zajęć oraz wzmocnienia zaangażowania uczniów przez wprowadzenie elementów gry i rywalizacji¹⁴,
- multitasking bez poczucia beczynności (uczniowie są przyzwyczajeni do aktywności wykonywanych na ekranie: *scrolling, liking, sharing*) poprzez poszukiwanie pozytywnego wzmocnienia z otoczenia – rodziców, nauczycieli, rówieśników,
- stosowanie feedbacku pozytywnego z perspektywy emocjonalno-społecznej w kierunku rozwijania poczucia własnej wartości ucznia,
- promowanie pracy w grupach/parach na różnych poziomach modalności, w tym tworzenie takich zadań, które dla ucznia mają znaczenie i sens, z których jakościowego rezultatu uczniowie mogą być dumni (*quality content/product*),
- interdyscyplinarne łączenie wiedzy między przedmiotami z wykorzystaniem metody CLIL (Content and Language Integrated Learning),
- nauczanie personalizowane i zindywidualizowane.

Szkoła jutra – Alfa w klasie językowej i kompetencje kluczowe

Według zaleceń Rady Unii Europejskiej z 2018 roku, w szkołach promowane powinno być postrzeganie nauki jako procesu uczenia się przez całe życie, nieprzerwanej potrzeby poszerzania swojej wiedzy i umiejętności. Przedstawione przez Komisję Europejską kompetencje kluczowe, które obowiązują także Pokolenie Alfa, to przede wszystkim:

- a) kompetencje cyfrowe, tj. skuteczne wykorzystanie nowoczesnych technologii w praktyce z elementami krytycznego myślenia;
- b) umiejętności w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, tj. „zdolność identyfikowania, rozumienia, wyrażania, tworzenia i interpretowania pojęć, uczuć, faktów i opinii, w mowie i piśmie, przy wykorzystaniu obrazów, dźwięków i materiałów cyfrowych we wszystkich dziedzinach i kontekstach”, która wykształcić ma w uczniach kompetencje właściwej komunikacji i kooperacji z innymi osobami oraz elementy krytycznego myślenia;

¹⁴ P. Ziółkowski, *Innowacje metodyczne w glottodydaktyce*, <http://eprints.zu.edu.ua/21960/> [dostęp 3.06.2022].

- c) zdolności posługiwania się językami obcymi, tj. „zdolność do prawidłowego i skutecznego korzystania z różnych języków w celu porozumiewania się”;
- d) kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, tj. umiejętność obserwacji, logicznego myślenia, szukania właściwych i kreatywnych rozwiązań dla zaistniałych problemów, umiejętne łączenie wiedzy z różnych dziedzin.

Najpewniej, okres nauczania zdalnego w polskich szkołach pozwolił nauczycielom poszerzyć wiedzę i zgłębić w praktyce skuteczne użycie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w klasach językowych. Zważywszy na charakterystykę współczesnego pokolenia oraz pożądane kluczowe kompetencje i umiejętności XXI wieku, warto przyjrzeć się dostępnym narzędziom cyfrowym, które już dzisiaj mogą być (i są) używane w nauczaniu języków obcych.

Wiedząc, że Pokolenie Alfa charakteryzuje postrzeganie wizualne i głosowe, zachęcając uczniów do formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku obcym, nauczyciele mogą wykorzystać dostępne narzędzia, które umożliwiają kolekcjonowanie odpowiedzi i prac uczniów w formie plików głosowych, audiowizualnych, grafik itp. Istnieje cała lista aplikacji i stron pozwalających na takie działania, np. *Mentimeter* (mentimeter.com), *Typeform* (typeform.com), *Wooclap* (wooclap.com), *VoiceThread* (voicethread.com). Dzięki nim, można także przeprowadzać krótkie ankiety, choćby na początku roku szkolnego, aby lepiej poznać swoich uczniów, pytając o ich oczekiwania wobec kursu i danego przedmiotu, a co jakiś czas także zapytać o ich samopoczucie czy też przeprowadzić sondę z refleksją na temat własnej pracy, poprosić o ocenę zajęć czy krytyczne spojrzenie na projekty innych osób (tzw. ocena koleżeńska, ang. *peer review*). Wspomniane narzędzia ułatwiają pracę nauczyciela, uatrakcyjniają zajęcia, są dostosowane do preferencji i stylu uczenia się współczesnego pokolenia, a odpowiednio przygotowane dodają także walor estetyczny zajęciom. Wiele z nich daje możliwość łatwego przygotowania efektownych szablonów i grafik (załącznik 1).

W celu promowania współpracy i komunikacji grupowej wśród podopiecznych, a tym samym wspierania rozwoju emocjonalno-społecznego ucznia, strony takie jak *PosterMyWall* (pl.postermymywall.com) czy *Canva Live* dla edukacji (canva.com) umożliwiają prowadzenie projektów grupowych w formie zdalnej (np. wspólne przygotowanie plakatu na dany temat w chmurze). Platformy *Padlet* (pl.padlet.com), *Seesaw* (web.seesawme.me) czy *Wakelet* (wakelet.com) użyć można z kolei w klasie do prowadzenia przez uczniów portfolio językowego, dzięki któremu dokonują obserwacji własnych osiągnięć i identyfikowania obszarów, na które powinni poświęcić więcej czasu. Ten proces wspiera

rozwój autorefleksji i krytycznego myślenia u młodego pokolenia, a także może przyczynić się do rozwoju autonomii u ucznia.

Co więcej, pomocnym dla ucznia narzędziem, do rozpoznawania i uczenia się własnych emocji, może być aplikacja *WriteAboutThis* (writeaboutapp.com), gdzie promowane jest prowadzenie notatnika emocji (dosłownie „Napisz-O-Tym”). Wykształcenie u dzieci i nastolatków umiejętności autorefleksji i rozpoznawania własnych uczuć może mieć pozytywny wpływ nie tylko na ich samopoczucie¹⁵ i zdolność odpuszczania nagromadzonych emocji, ale także może zachęcić ich do pracy nad zdolnościami pisania w języku obcym (załącznik 2).

Materiały audiowizualne są często stosowanym elementem podczas zajęć językowych. Mają one na celu pracę nad właściwą stymulacją językową i kreatywną uczniów, w dużej mierze dlatego, że podobne ćwiczenia pojawiają się w egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym. Zasoby internetowe obfitują w strony z darmowymi generatorami grafik. Jest to materiał stymulujący do tworzenia własnych kreatywnych wypowiedzi m.in. *Once Upon A Picture* (onceuponapicture.co.uk), *Story Dice* (davebirss.com), *Google Graphics*. Dzięki właściwemu zaprojektowaniu ćwiczenia, materiały graficzne, audio czy audiowizualne mogą inspirować, rozbudzać ciekawość i kreatywność uczniów do tworzenia własnych pomysłów i udziału w dyskusji. Materiał może być opatrzone intrygującym pytaniem czy przedstawiony w formie zgamifikowanej (załącznik 3).

Coraz częściej w polskich szkołach mówi się także o wykorzystywaniu sztucznej inteligencji, w tym wirtualnej rzeczywistości (classvr.com, with.in) w klasach. Przy pomocy aplikacji i symulacji dostępnych chociażby dzięki Google (w tym także opcja *Google Earth* i/lub *Maps*) i Apple, uczniów zabrać można na wirtualne spacerzy czy wycieczki edukacyjne. Podobne zastosowanie mają filmy w perspektywie 360° publikowane na platformie YouTube (m.in. *360° video experience* od Warner Bros.France). Dość popularne już w klasach aplikacje *Classcraft* (classcraft.com) i *ClassDojo* (classdojo.com) oferują także budowanie wirtualnej klasy, imitowanie środowiska gry video z elementami rywalizacji, gdzie każdy uczeń reprezentowany jest przez wygenerowanego awatara. Gamifikacja zajęć umożliwia rozwijanie uczucia empatii i wrażliwości, wspiera kształtowanie u dzieci chęci do pomocy koleżeńskiej oraz idei zdrowej rywalizacji¹⁶. Te przykłady to tylko namiastka możliwości,

¹⁵ Mając na uwadze współczesne problemy z rozwojem emocjonalnym uczniów, warto przyrzeć się także zagadnieniom takim jak *mindfulness* i *well-being* oraz psychologii pozytywnej w edukacji.

¹⁶ M. Danieluk, *op. cit.*

jakie dają obecne technologie, dzięki którym edukatorzy mogą wprowadzać elementy grywalizacji oraz cyfrowego świata, które dla Pokolenia Z i Alfa są nieodłączną częścią ich środowiska naturalnego.

Refleksja i wnioski

Przyjmuje się, że współcześnie edukacja ma być postrzegana jako proces uczenia się przez całe życie – ciągła potrzeba rozwoju i doskonalenia powinna towarzyszyć człowiekowi nawet po zakończonej edukacji formalnej. Dla młodych ludzi często trudne jest pytanie o przyszłość i to, którą ścieżkę zawodową wybrać. Po reformach w polskim szkolnictwie i przywróceniu ośmioklasowego systemu szkoły podstawowej, zgodnie z ustawą z grudnia 2016 roku, wprowadzone zostały regulacje dotyczące lekcji z doradztwa zawodowego. Owo prawo oświatowe informuje, że już na etapie wychowania przedszkolnego wprowadza się preorientację zawodową, następnie w klasach I–VI orientację zawodową, a później zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkoły podstawowej i w części szkół ponadpodstawowych.

Ze strony Ministerstwa Edukacji i Nauki można przekierować się na Zintegrowaną Platformę Edukacyjną (edpodreczniki.pl), gdzie w zakładce pod nazwą *Doradztwo zawodowe* dostępna jest część materiałów multimedialnych (w tym VR) opisujących zawody ze szkolnictwa branżowego, które „mogą być wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji o wyborze zawodu oraz kierunku dalszego kształcenia”¹⁷. Na liście preorientacji zawodowej znaleźć można kilka powszechnie znanych zawodów kreatywnych takich jak aktor, artysta-malarz czy fotograf. W zestawieniu dla młodzieży i dorosłych spotkać można technika inżynierii środowiska i melioracji, technika urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, ale też kuśnierza, pracownika pomocniczego krawca, zduna czy koszykarza-plecionkarza.

Popularny wśród osób poszukujących pracy jest serwis internetowy *RocketJobs.pl* – prowadzony przez aktywnie obserwujących rynek pracy i rekrutacji w Polsce ludzi, reklamujący się jako „portal pracy przyszłości”. Oferty, jakie pojawiają się na stronie niemalże każdego dnia to miejsca pracy w zawodach takich jak: Big Data Developer, E-Commerce Content Publisher, Creative Influencer, Digital Marketing Specialist, Visual Content Creator, SEO Copywriter,

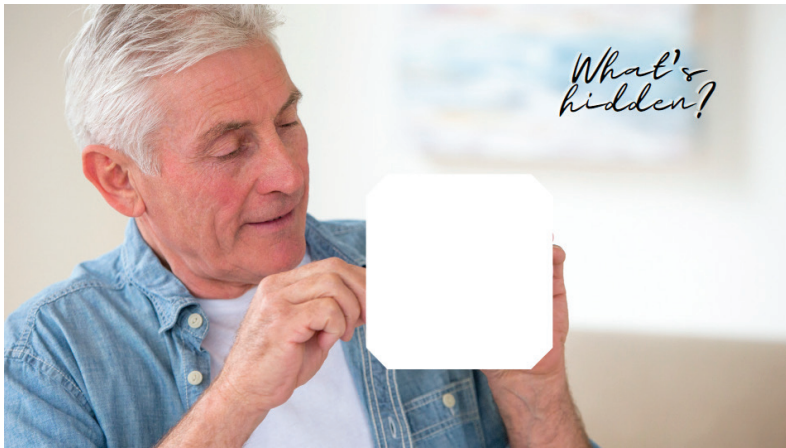
¹⁷ <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/doradztwo-zawodowe> [dostęp 14.02.2022].

Social Media/Ads Specialist, Talent Acquisition Partner. Jak łatwo zauważyć, większość ogłoszeń oferuje pracę w języku obcym, a i same przytoczone profesje mają w dużej mierze anglojęzyczne nazwy.

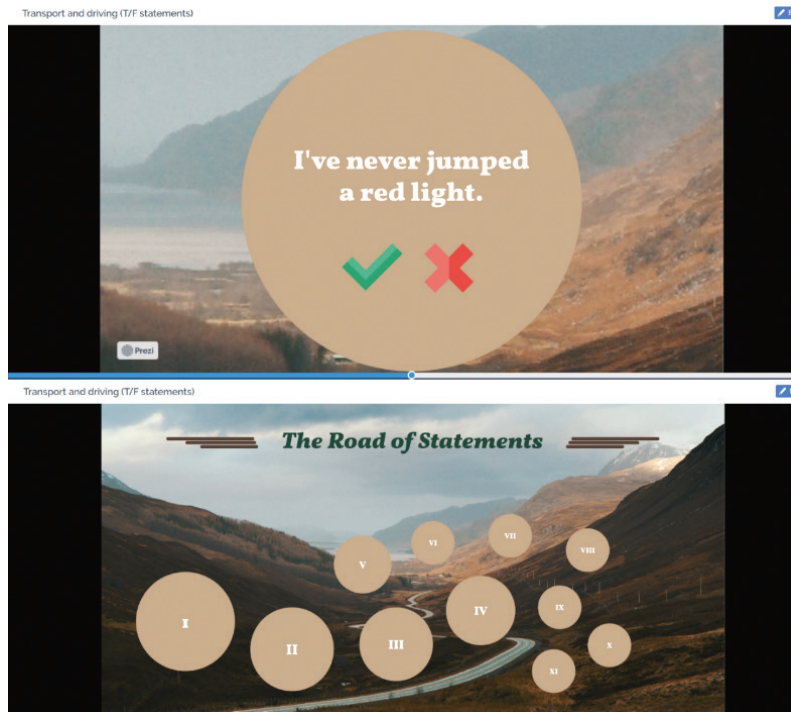
Szkoła jutra to edukacja przyszłych liderów, zatem uczniowie potrzebują innowacyjnej szkoły, oddolnych inicjatyw wprowadzanych przez kreatywnych i zaangażowanych nauczycieli. Nauka powinna być oparta na zabawie i technologii, z możliwością rozwijania właściwych i pożądanых kluczowych kompetencji oraz umiejętności XXI wieku, które niezbędne będą we współczesnych i innowacyjnych miejscach pracy. Polskie szkoły powinny jeszcze bardziej otworzyć się na zmiany, naukę języków obcych i unowocześnienie systemu, który będzie odpowiadał wymogom nieustannie rozwijającego się świata i wzbudzi w młodych ludziach chęć ciągłego rozwoju, odkrywania i doskonalenia swoich talentów. Przyszłość polskiej edukacji i jej uczniów zaczyna się dziś, nie jutro.

Bibliografia

- The A.E. Casey Foundation, *Kids Count Data Book*, Baltimore, Maryland, USA 2019.
- Carterl C.M., *The Complete Guide To Generation Alpha, The Children of Millennials*, 2016.
<https://www.forbes.com/sites/christinecarter/2016/12/21/the-complete-guide-to-generation-alpha-the-children-of-millennials/?sh=6e4952e63623> [dostęp 3.06.2022].
- Danieluk M., *TIK w pigułce. Narzędziownik nauczyciela*, Poznań 2019.
- Gajek E., Michońska-Stadnik A., *Strategie uczenia się języków obcych w środowisku cyfrowym*, Warszawa 2017.
- Marcela M., *Jak nie spieprzyć życia swojemu dziecku*, Warszawa 2020.
- McCrindle M., Fell A., Buckerfield S., *Generation Alpha: Understanding Our Children and Helping Them Thrive*, Sydney, Australia 2021.
- Michońska-Stadnik A., *Innowacyjność w dydaktyce językowej w opiniach przyszłych nauczycieli języka angielskiego*, [w:] M. Jedynak, *Spojrzenie na uczenie się i nauczanie języka obcego*, Wrocław 2021, s. 121–137.
- Ministerstwo Edukacji i Nauki – Doradztwo zawodowe, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/doradztwo-zawodowe> [dostęp 2.06.2022].
- Polak M., *Model SAMR, czyli o technologii w nauczaniu*, <https://edunews.pl/badania-i-debaty/badania/2736-model-samr-czyli-o-technologii-w-nauczaniu> [dostęp 03.06.2022].
- Portal Pracy Przyszłości, <https://rocketjobs.pl/> [dostęp 2.06.2022].

Załącznik 2. Przykład slajdu z ćwiczenia na powtórkę słownictwa przygotowanego na platformie Canva
Źródło: zasoby własne.

Załącznik 3. Interaktywne ćwiczenie na mówienie przygotowane na stronie Prezi (prezi.com)
Źródło: zasoby własne.